

ORDIN nr. ____/____

**pentru modificarea unor Ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare
în Domeniul Energiei**

Având în vedere prevederile art. 99 lit. b), c), d) și i), art. 124 alin. (1¹), alin. (1²) și alin. (1³) și ale art. 177 alin. (1), (2) și alin. (3¹⁵) – (3¹⁹) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și f) și ale art. 10 alin. (1) lit. a) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul Ordin

Art. I – Regulile generale privind piețele centralizate de gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 493 din 15 iunie 2018, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.1 - Prezentele reguli au ca scop stabilirea principiilor și cerințelor legale care se aplică pe piețele centralizate de gaze naturale, în vederea tranzacționării gazelor naturale în condiții concurențiale și în mod transparent, public și nediscriminatoriu, pe baza regulamentelor de organizare și administrare a piețelor centralizate de gaze naturale aprobate prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei. Procedurile de tranzacționare specifice acestei activități, convenția de participare și acordul-cadru dintre operatorul pieței centralizate și participantul la piață elaborate de către operatorii de administrare a piețelor centralizate de gaze naturale, vor fi supuse consultării publice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.”

2. La articolul 2 alineatul (1), după litera b) se introduce o literă nouă, litera c), cu următorul cuprins:

„c) Piața produselor flexibile pe termen lung.”

3. La articolul 2, după alineatul (3) se introduce un alineat nou, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Piața produselor flexibile pe termen lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale care urmează a fi livrate în PVT, în baza unui contract propus de participantul inițiator al ordinului de tranzacționare pentru o perioadă mai mare de 367 de zile, în profilul stabilit prin contract și în care prețul propus de inițiator este stabilit în baza unei formule de calcul; transferul dreptului de proprietate se realizează în PVT.”

4. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3 - Titularii licenței de administrare a piețelor centralizate organizează și administrează, în condiții de transparență, obiectivitate și nediscriminare, activitățile desfășurate de participanții înscriși la tranzacționare în cadrul segmentelor pieței centralizate de gaze naturale prevăzute la art. 2. Aceștia au obligația să stabilească și să mențină : regulamente și proceduri de tranzacționare eficiente, aplicații informatice și căi de comunicație securizate, mecanisme de siguranță și reguli administrative care să le permită monitorizarea permanentă a activității membrilor pe platformele sale de tranzacționare, în scopul prevenirii, identificării, blocării și sancționării oricăror acțiuni care pot constitui, dar fără a se limita la: încălcări ale regulamentului și/sau procedurilor de tranzacționare; comportamente care implică abuzuri și manipulări de piață în accepțiunea și sensul prevăzut de legislația națională și comunitară; practici ilegale, incorecte ori înșelătoare; aranjamente care să conducă la condiții comerciale necontrolate; înțelegeri pre-contractuale; acțiuni care pot denatura sau deturna rezultatele ședințelor de licitații/sesiunilor de tranzacționare.”

5. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5 - La elaborarea regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate urmărește respectarea principiilor/cerințelor prevăzute la art. 6-8¹, specifice fiecărui segment al piețelor centralizate de gaze naturale în cadrul căruia urmează să își desfășoare activitatea.”

6. La articolul 6, după alineatul (2) se introduce un alineat nou, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Pe piața produselor flexibile pe termen lung se pot încheia tranzacții în baza contractelor propuse de către un participant inițiator, garantarea executării obligațiilor reciproce fiind asigurată prin intermediul clauzelor contractuale.”

7. La articolul 7, alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport a gazelor naturale;”

8. La articolul 7, alineatul (1), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) participarea la tranzacționare este permisă, exclusiv pe sensul de cumpărare, și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale; prin excepție, clienții finali au dreptul să vândă gaze naturale numai în scopul echilibrării portofoliului propriu, conform reglementărilor ANRE;”

9. La articolul 7, alineatul (1), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și a încheierii prealabile a unui acord-cadru între operatorul piețelor centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta și participantul la piață. În situația în care titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-

un document comun. Clauzele acordului-cadru pot fi modificate numai prin acordul părților semnatare ale acestuia;”

10. La articolul 7, alineatul (1), litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) elementele care pot fi modificate de către părți în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul, exprimat în lei/MWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în MWh/h.”

11. La articolul 8, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins :

„a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;”

12. La articolul 8, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins :

„c) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT, și durata livrărilor de gaze naturale;”

13. La articolul 8, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins :

„d) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și, după caz, a încheierii prelabile a unui acord-cadru între operatorul piețelor centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta și participantul la piață. În situația în care titularul licenței de administrare a piețelor centralizate de gaze naturale își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-un document comun. Clauzele acordului-cadru pot fi modificate numai prin acordul părților semnatare ale acestuia;”

14. La articolul 8, litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) pentru produsele tranzacționate direct între participanți în baza contractelor standard avizate de către ANRE, obiectul tranzacției îl reprezintă un produs standard, iar elementele care pot fi modificate de către părțile interesate în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul și cantitatea;”

15. La articolul 8, litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

„h) în cazul tranzacțiilor încheiate direct între participanți, prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate rămân fixe pe perioada derulării contractului;”

16. La articolul 8, litera m) se modifică și va avea următorul cuprins:

“m) clauzele contractelor de vânzare-cumpărare prevăzute la lit. k) și l), aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Prețul poate fi exprimat în lei/MWh, euro/MWh sau USD/MWh, iar cantitatea va fi exprimată în MWh/zi, în profilul constant stabilit prin contract; decontarea cantităților tranzacționate în valută se va face în lei, la cursul de schimb stabilit prin contractul participantului care a introdus ordinul inițiator;”

17. După articolul 8 se introduce un articol nou, articolul 8¹, cu următorul cuprins:

„Art. 8¹ – Principiile/cerințele specifice pieței produselor flexibile pe termen lung sunt următoarele:

a) inițierea unei oferte de vânzare/cumpărare, precum și introducerea ofertelor de răspuns pentru acest tip de produs sunt permise oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale, conform prevederilor

regulamentului și procedurilor specifice ale acestui segment de piață și în condițiile stabilite prin convenția de participare semnată cu operatorul pieței centralizate, pe toată perioada valabilității acesteia;

b) oferta de vânzare/cumpărare trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

- (i) prețul și formula de ajustare a acestuia, care nu poate fi modificată ulterior;
- (ii) cantitatea și intervalul în care poate varia aceasta, care nu poate fi modificat ulterior;
- (iii) profilul de livrare;
- (iv) perioada de livrare, care nu poate fi mai mică de 367 de zile;

c) produsele tranzacționate au următoarele caracteristici:

- (i) cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 MWh/zi sau multiplu întreg de 1 MWh/zi;
- (ii) durata livrării este de minimum 367 zile;
- (iii) locul de livrare este PVT;

d) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și, după caz, a încheierii prealabile a unui acord-cadru între operatorul piețelor centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta și participantul la piață;

e) calendarul de tranzacționare va fi publicat pe pagina de internet a operatorului piețelor centralizate de gaze naturale, iar ședințele de tranzacționare se vor desfășura conform orarului orar stabilit și afișat de acesta, cu actualizare ori de câte ori este cazul;

f) titularul licenței de administrare a piețelor centralizate are obligația publicării produsului oferat, inclusiv a contractului aferent definit de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, pentru o perioadă de cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data prevăzută pentru derularea ședinței de tranzacționare;

g) tranzacțiile încheiate se notifică OTS fie de către părțile implicate în tranzacție, fie de către titularul licenței de administrare a piețelor centralizate în cadrul căreia a fost încheiată tranzacția, dacă acesta a fost mandatat în acest sens de către părțile implicate în tranzacție;

h) elementele care fac obiectul tranzacționării sunt: prețul, care poate fi exprimat în lei/MWh, euro/MWh sau USD/MWh și cantitatea, exprimată în MWh/zi;

i) în cazul tranzacțiilor în valută, decontarea se va face în lei, la cursul de schimb prevăzut în contractul asociat ordinului inițiator;

j) tranzacția validată de operatorul piețelor centralizate naște obligații ferme de predare-preluare și plată a cantităților de gaze naturale în conformitate cu prevederile contractuale.”

18. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins :

“Art.10 - În termen de maximum 90 de zile de la obținerea licenței, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate transmit ANRE, spre aprobare, regulamentul propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale.”

19. La articolul 11, alineatul (2) se abrogă.

20. La articolul 13, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 13 - (1) Orice modificări și/sau completări aduse regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale se transmit ANRE pentru aprobare.”

21. Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 15 - Înregistrarea participanților la piața centralizată de gaze naturale se face la solicitarea scrisă a acestora, adresată titularului licenței de administrare a piețelor centralizate respective, prin încheierea cu acesta a unei convenții de participare la piață. Convențiile de participare la piață sunt elaborate de către titularii licențelor de administrare a pieței centralizate și reflectă drepturile și obligațiile titularului licenței de administrare a piețelor centralizate și ale participantului la piața centralizată semnată, în conformitate cu prevederile regulamentelor privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale și ale procedurilor specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate prevăzute la art. 4 și 10.”

22. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 16 - Titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate publică pe paginile lor de internet procedurile de tranzacționare specifice acestei activități, convențiile de participare și acordul-cadru.”

23. La articolul 19, după alineatul (4) se introduce un alineat nou, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) - După încheierea fiecărei sesiuni de tranzacționare pe piața produselor flexibile pe termen lung, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația de a publica zilnic, la sfârșitul intervalului de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, cel puțin următoarele informații:

a) caracteristicile ofertei inițitoare: numele participantului inițiator, obiectul ofertei, vânzare sau cumpărare, cantitatea contractată, perioada de livrare (data de început și de sfârșit a livrării), prețul de deschidere, contractul propus;

b) prețul de închidere a licitației.”

24. După articolul 21 se introduce un articol nou, articolul 21¹, cu următorul cuprins:

„Art.21¹ - În scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 19 alin. (3) și (5) și la art. 21, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația de a exprima prețul, în cazul tranzacțiilor în valută și în moneda națională, la cursul de schimb al Băncii Naționale a României aplicabil la data la care a avut loc tranzacția.”

Art. II - Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 171 și 171 bis din 29 martie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 71⁴, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În perioada 1 mai 2019 – 30 septembrie 2019, în vederea derulării procesului de alocare efectuat de OTS, OD are obligația să transmită către OTS și UR, în ziua D+1, până la ora 14,00, informațiile referitoare la cantitățile alocate fiecărui UR în ziua D, în conformitate cu prevederile art. 37 alin. (1) și (2), cu menționarea distinctă a cantităților alocate în baza citirilor zilnice la clienții finali și a cantităților alocate în baza profilelor de consum. OD are obligația să transmită UR și OTS atât consumul total, cât și consumul defalcat la nivel de categorie de client, respectiv CC, PET și NC, avut în vedere la alocarea zilnică.”

2. La articolul 86², alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Piața de echilibrare reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a unor cantități de gaze naturale din producția internă destinată consumului CC sau/și PET, în cursul zilei de livrare sau în ziua gazieră următoare și a dezechilibrului zilnic inițial de tip CC sau PET al UR, în scopul echilibrării comerciale a acestuia, intermediată de OTS/terța parte desemnată de OTS, pe baza Procedurii de tranzacționare pe piața de echilibrare a gazelor naturale, prevăzută în anexa nr. 1⁴.

Prețul din ofertele de tranzacționare va fi defalcat astfel:

- a) prețul gazelor naturale, fără servicii incluse, care nu poate depăși prețul de 68 lei/MWh;
- b) costul serviciilor incluse, în lei/MWh, care cuprinde costul serviciilor de transport, costul serviciilor de înmagazinare subterană, precum și costuri de finanțare, după caz ”.

3. La articolul 88, după alineatul (2) se introduce un alineat nou, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în perioada 1 mai 2019 – 28 februarie 2022, dezechilibrul zilnic final de tip CC și PET se calculează de către OTS cu luarea în considerare a cantităților tranzacționate pe PE; dezechilibrul zilnic inițial de tip NC devine dezechilibru zilnic final.”

4. La articolul 102¹, după litera g) se introduce o literă nouă, lit. h), cu următorul cuprins:

„h) Prin derogare de la prevederile lit. a) - g), în perioada 1 mai 2019 – 28 februarie 2022, prețul mediu ponderat al tranzacțiilor cu gaze naturale din producția internă necesare pentru acoperirea consumului CC și PET se calculează în baza tranzacțiilor efectuate pe PE, în următoarea ordine de prioritate:

(i) prețul mediu ponderat rezultat în urma tranzacțiilor cu cantități de gaze naturale destinate consumului CC și/sau PET în cursul zilei de livrare;

(ii) prețul mediu ponderat rezultat în urma tranzacțiilor cu cantități de gaze naturale destinate consumului CC și/sau PET pentru ziua gazieră următoare zilei de livrare;

(iii) prețul de închidere al PE din ziua pentru care s-a calculat dezechilibrul zilnic final;

(iv) cel mai recent preț de închidere al PE, în lipsa prețului de închidere al PE din ziua gazieră pentru care s-a calculat dezechilibrul zilnic final.”

5. La articolul 102², după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin derogare de la prevederile alin. (1), prețul marginal de vânzare, în cazul gazelor naturale din producția internă necesare pentru acoperirea consumului CC și PET, este egal cu prețul mediu ponderat calculat în conformitate cu prevederile art. 102¹ lit. h), minus componenta de ajustare, reprezentând un procent de 10%.”

6. La articolul 102², după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Prin derogare de la prevederile alin. (2), prețul marginal de cumpărare, în cazul gazelor naturale din producția internă necesare pentru acoperirea consumului clienților CC și PET, este egal cu prețul mediu ponderat calculat în conformitate cu prevederile art. 102¹ lit. h), plus componenta de ajustare, reprezentând un procent de 10%.”

7. În anexa nr. 1⁴, la articolul 4, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) OTS/terța parte desemnată de OTS întocmește zilnic, pentru fiecare participant la PE care a înregistrat tranzacții de vânzare sau de cumpărare gaze naturale, nota de decontare zilnică, corespunzătoare zilei gaziere de livrare tranzacționată, care conține următoarele informații:

- a) cantitățile de gaze naturale corespunzătoare vânzărilor/cumpărărilor pentru ziua gazieră de livrare;
- b) prețul de închidere al pieței, cu evidențierea prețului gazelor naturale fără servicii incluse;
- c) valorile corespunzătoare vânzărilor/cumpărărilor de gaze naturale pentru o zi gazieră de livrare;
- d) contravaloarea TVA, dacă este aplicabil;
- e) valoarea drepturilor de încasare/obligațiilor de plată zilnice.”

Art. III - Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 52/2019 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cantităților de gaze naturale pe care producătorii au obligația să le vândă cu prioritate pentru asigurarea întregului necesar de consum al clienților casnici și al producătorilor de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației, din producția internă și/sau din depozitele de înmagazinare și de modificare și completare a Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 301 din 18 aprilie 2019, se completează după cum urmează:

După articolul 9 se introduce un articol nou, articolul 9¹, cu următorul cuprins:

„Art. 9¹ - Prin derogare de la dispozițiile Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 221/2018 privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a tranzacționa pe piețele centralizate din România, cantitățile de gaze naturale stabilite de ANRE pentru asigurarea întregului necesar de consum al clienților casnici și al producătorilor de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației, din producția internă curentă și/sau din depozitele de înmagazinare în perioada 1 mai 2019 – 28 februarie 2022, sunt exceptate de la calculul obligației de tranzacționare pe piețele centralizate din România ”.

Art. IV – Participanții la piața gazelor naturale duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar compartimentele de resort din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea acestora.

Art. V - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.